

ANALÝZA

9. 10. 2012

VÝVOJ INDEXŮ SPOTŘEBITELSKÝCH CEN VE 3. ČTVRTLETÍ 2012

Celková hladina spotřebitelských cen zůstala ve 3. čtvrtletí 2012 na úrovni 2. čtvrtletí. Meziročně vzrostly spotřebitelské ceny ve 3. čtvrtletí 2012 o 3,3 %, což bylo o 0,1 procentního bodu méně než ve 2. čtvrtletí.

Mezičtvrtletní vývoj cenové hladiny ovlivnil zejména růst cen v oddílech alkoholické nápoje a tabák, zdraví, rekreace a kultura, který byl kompenzován hlavně poklesem cen v oddílech potravin a nealkoholické nápoje, odívání a obuv.

V oddíle alkoholické nápoje a tabák vzrostly ceny tabákových výrobků o 2,1 % v důsledku doznívajícího vlivu zvýšení spotřební daně od ledna 2012. V oddíle zdraví se promítlo zrušení úhrad zdravotních pojišťoven u léků, které mohly být předepsány lékařem a současně byly volně prodejné. Růst cen v oddíle rekreace a kultura způsobilo sezónní letní zvýšení cen dovolených s komplexními službami o 10,7 %. V oddíle potravin a nealkoholické nápoje došlo k cenovému poklesu v důsledku snížení zejména sezónních cen ovoce a zeleniny a mírného snížení cen chleba, běžného pečiva, mléka a másla. Pokles cen odívání a obuvi ovlivnily hlavně akční slevy letních druhů oděvů a obuvi.

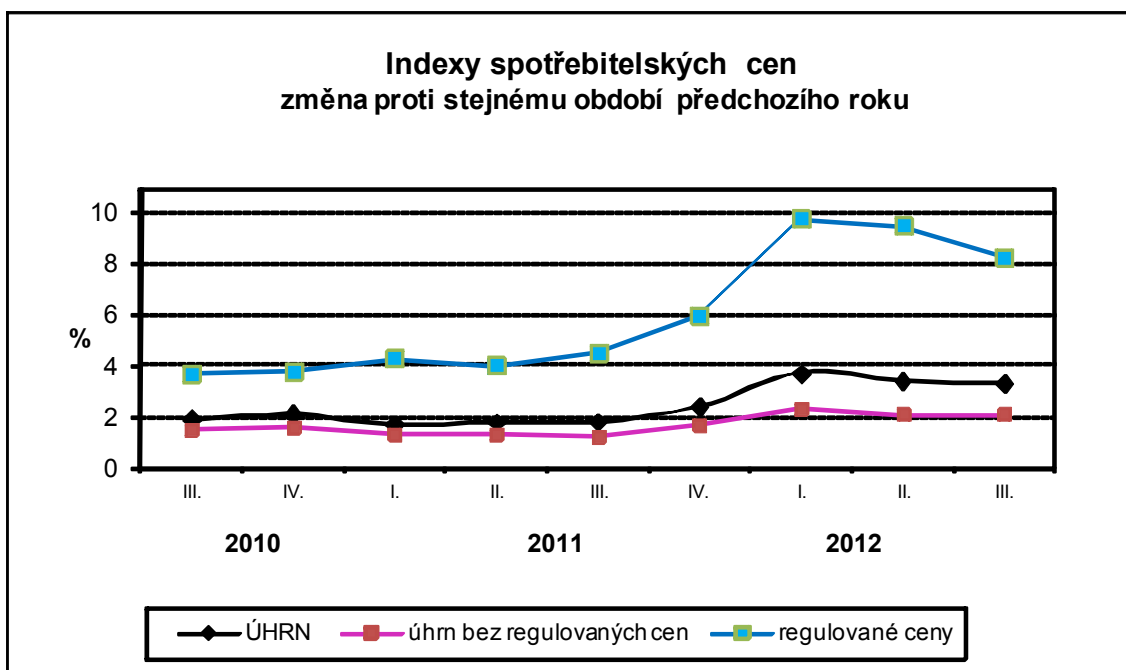
Průměrné meziměsíční tempo růstu ve 3. čtvrtletí 2012 stejně jako ve 3. čtvrtletí 2011 bylo -0,1 %.

**Indexy spotřebitelských cen
předchozí čtvrtletí =100**

ODDÍL	rok 2011		rok 2012		
	3. čtvrtletí	4. čtvrtletí	1. čtvrtletí	2. čtvrtletí	3. čtvrtletí
ÚHRN	100,1	100,5	102,5	100,3	100,0
Potravin a nealkoholické nápoje	98,5	102,3	105,1	100,8	99,0
Alkoholické nápoje a tabák	101,1	99,8	100,8	100,3	101,3
Odívání a obuv	96,8	103,0	94,5	103,5	95,6
Bydlení, voda, energie, paliva	100,8	100,6	103,8	100,1	100,2
Bytové vybavení, zařízení domácností, opravy	99,5	99,7	100,0	99,7	99,3
Zdraví	100,9	101,4	106,2	100,3	101,9
Doprava	100,0	100,5	102,3	100,4	99,6
Pošty a telekomunikace	99,7	99,6	99,6	99,7	99,1
Rekreace a kultura	102,0	97,0	101,3	99,7	101,6
Vzdělávání	100,6	101,2	100,3	100,1	100,4
Stravování a ubytování	100,6	100,5	102,0	101,1	100,4
Ostatní zboží a služby	100,1	100,2	101,5	100,2	100,0

ANALÝZA

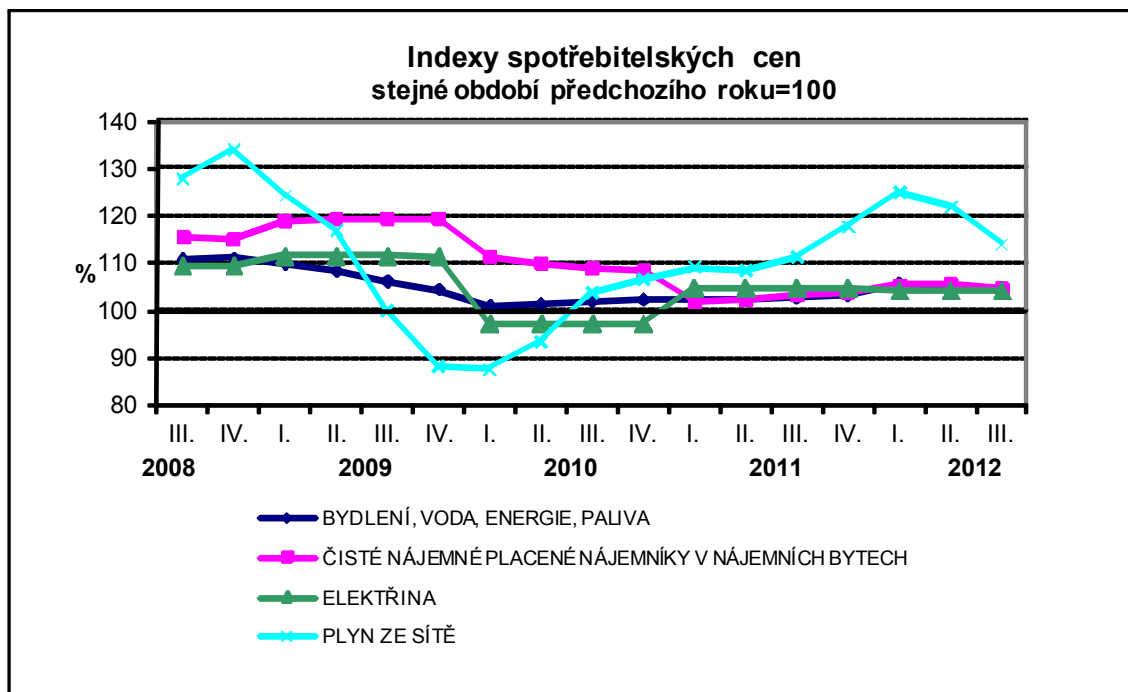
Meziročně vzrostly spotřebitelské ceny ve **3. čtvrtletí 2012 proti 3. čtvrtletí 2011** o 3,3 %, což bylo o 0,1 procentního bodu méně než ve 2. čtvrtletí 2012. Mírné zpomalení cenového růstu se projevilo zejména v oddílech bydlení, voda, energie, paliva a doprava. U některých oddílů spotřebního koše (odívání a obuv, bytové vybavení, zařízení domácnosti a opravy, pošty a telekomunikace) došlo k prohloubení poklesu cen, a tím i ke zvýšení jejich vlivu na snižování cenové hladiny. Naopak ceny v oddílech potraviny a nealkoholické nápoje, alkoholické nápoje a tabák, zdraví zaznamenaly mírné zvýšení meziročního růstu. Růst tržních cen byl stejný jako ve 2. čtvrtletí (2,1 %) a růst regulovaných¹⁾ cen zpomalil na 8,3 % (z 9,5 % ve 2. čtvrtletí). Z grafu je zřejmé, že po výrazném zvýšení tržních i regulovaných cen v lednu došlo v průběhu roku 2012 ke snížení cen, které bylo markantnější u regulovaných cen vlivem meziročního vývoje zejména cen bydlení.

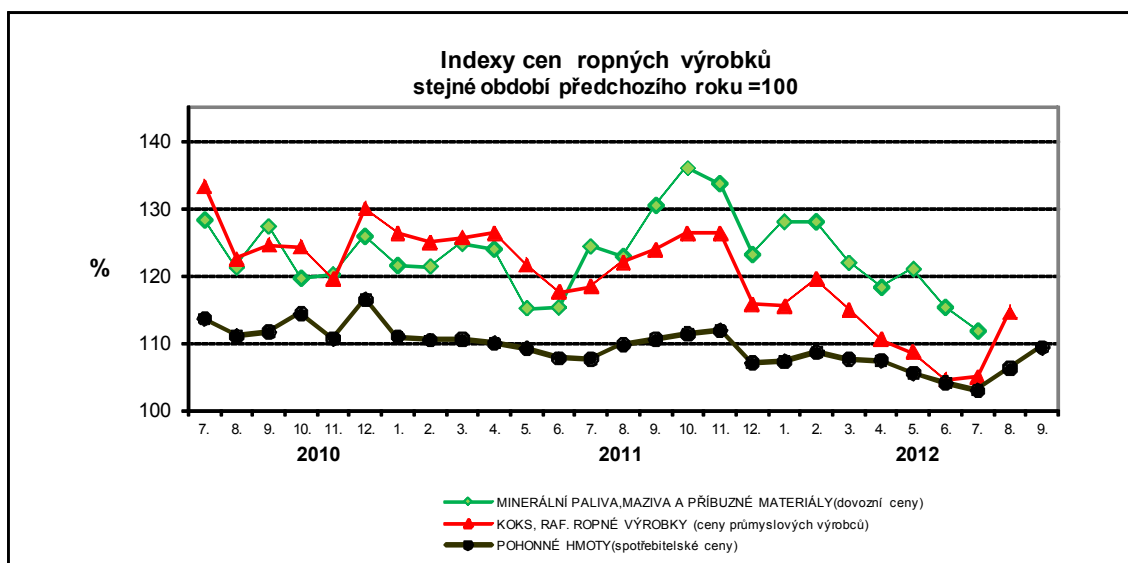
V oddíle **bydlení, voda, energie, paliva** došlo v 1. čtvrtletí 2012 k výraznému meziročnímu zvýšení cen zemního plynu, které se postupně snižovalo vlivem zvyšování cen v průběhu roku 2011. Ve 3. čtvrtletí byly ceny zemního plynu vyšší o 14,0 % (ve 2. čtvrtletí o 22,0 %). Ve srovnání s 2. čtvrtletím zpomalil cenový meziroční růst u čistého nájemného, které bylo vyšší o 4,7 % (ve 2. čtvrtletí o 5,6 %), z toho regulované o 11,1 % a tržní o 1,9 %. Cena elektřiny byla ve všech čtvrtletích roku 2012 vyšší o 4,2 %. Ceny vodného o 12,0 %, stočného o 10,5 %, tepla a teplé vody o 8,6 %.

¹⁾ *ceny, které jsou úplně nebo částečně regulovány*

ANALÝZA

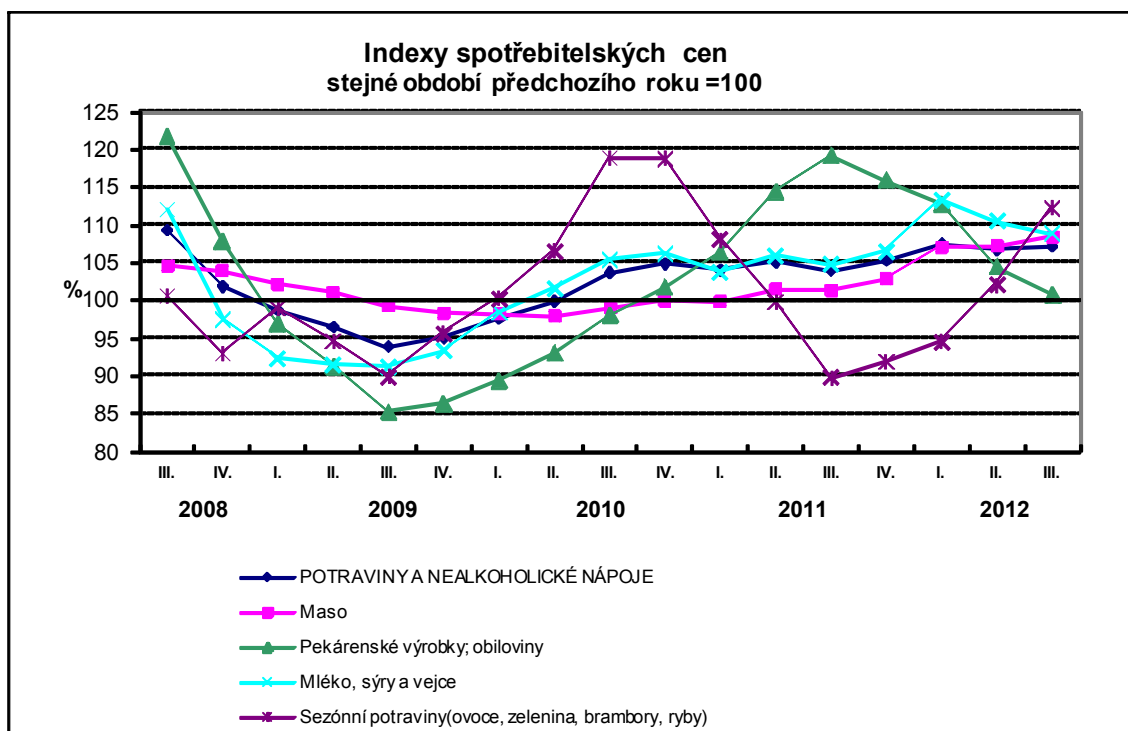

V oddíle **doprava** ovlivnil vývoj cen ve 3. čtvrtletí zejména růst cen pohonných hmot na jedné straně a pokles cen automobilů na straně druhé. Ceny pohonných hmot po sedm měsíců trvajícím růstu začaly od května do července 2012 klesat, aby v srpnu a září opět výrazně stouply. Ceny benzínu Natural 95 i motorové nafty tak překročily v září svá historická maxima. Vývoj spotřebitelských cen pohonných hmot ve vztahu k cenám průmyslových výrobců a dovozním cenám ropných výrobků znázorňuje následující graf. Ve 3. čtvrtletí se zmínil růst cen dopravních služeb na 7,2 % ze 7,7, % ve 2. čtvrtletí.

ANALÝZA

Zrychlení meziročního cenového růstu v oddíle **potraviny a nealkoholické nápoje** ovlivnily především ceny ovoce a zeleniny, které se vyznačují výraznými sezónními výkyvy. Ceny ovoce vzrostly o 12,9 % (ve 2. čtvrtletí o 7,2 %) a zeleniny o 11,6 % (ve 2. čtvrtletí pokles o 4,1 %). Rostoucí tendenci měly ceny masa, které byly vyšší o 8,5 % (ve 2. čtvrtletí o 7,2 %). Naopak zpomalení cenového růstu nastalo u pekárenských výrobků a obilovin, mléka, sýrů, vajec, cukru, kakaa, kávy, čaje. Pokles cen pokračoval u olejů a tuků, jejichž ceny byly nižší o 2,4 % (ve 2. čtvrtletí o 1,2 %).

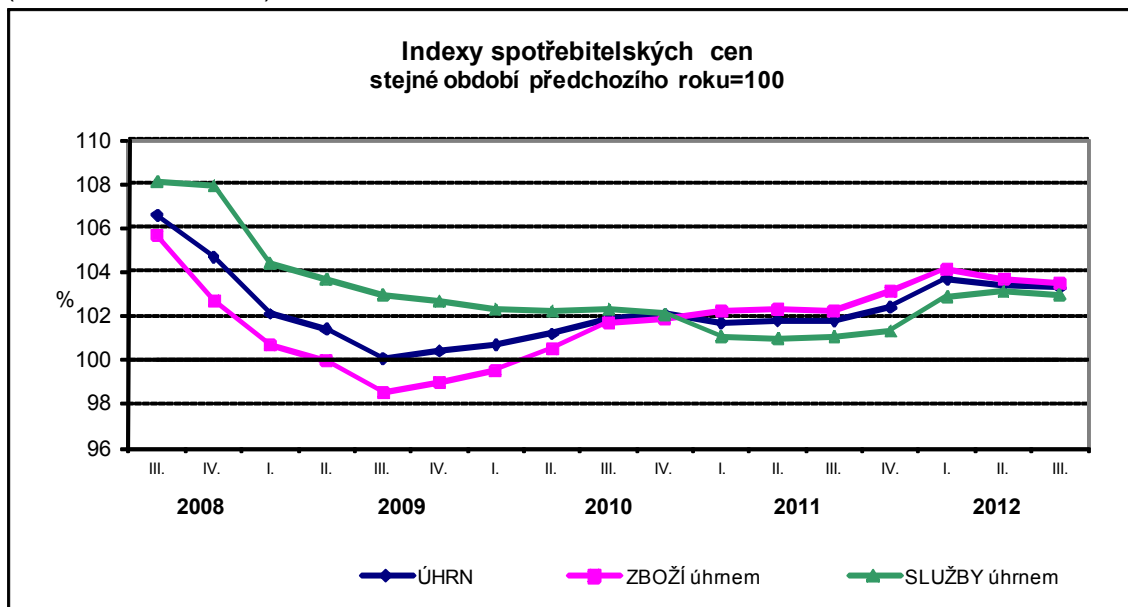
V oddíle **alkoholické nápoje a tabák** zrychlil růst cen tabákových výrobků na 3,4 % ze 2,5 % ve 2. čtvrtletí především v důsledku zpožděného vlivu zvýšení spotřební daně.

Ke zrychlení meziročního cenového růstu v oddíle **zdraví** ve 3. čtvrtletí přispělo zvýšení cen léků a jejich doplatků o 9,7 %.

Meziroční pokles cen v oddíle **rekreace a kultura** ovlivnily hlavně nižší ceny audiovizuálních a fotografických zařízení a zařízení pro zpracování dat (o 7,2 %). U cen dovolených s komplexními službami přes výrazný mezičtvrtletní růst (který však byl nižší než v loňském roce) zpomalil jejich meziroční růst ve 3. čtvrtletí na 1,1 % (z 1,7 % ve 2. čtvrtletí). Ceny dovolených každoročně (i když s různými odchylkami) vlivem letní sezóny meziměsíčně v červenci a srpnu výrazně rostou, v září se pak vracejí přibližně na svou výchozí úroveň z června. Meziroční pokles cen pokračoval ve 3. čtvrtletí u oděvů a obuvi, spotřebičů pro domácnost a mobilních telefonů.

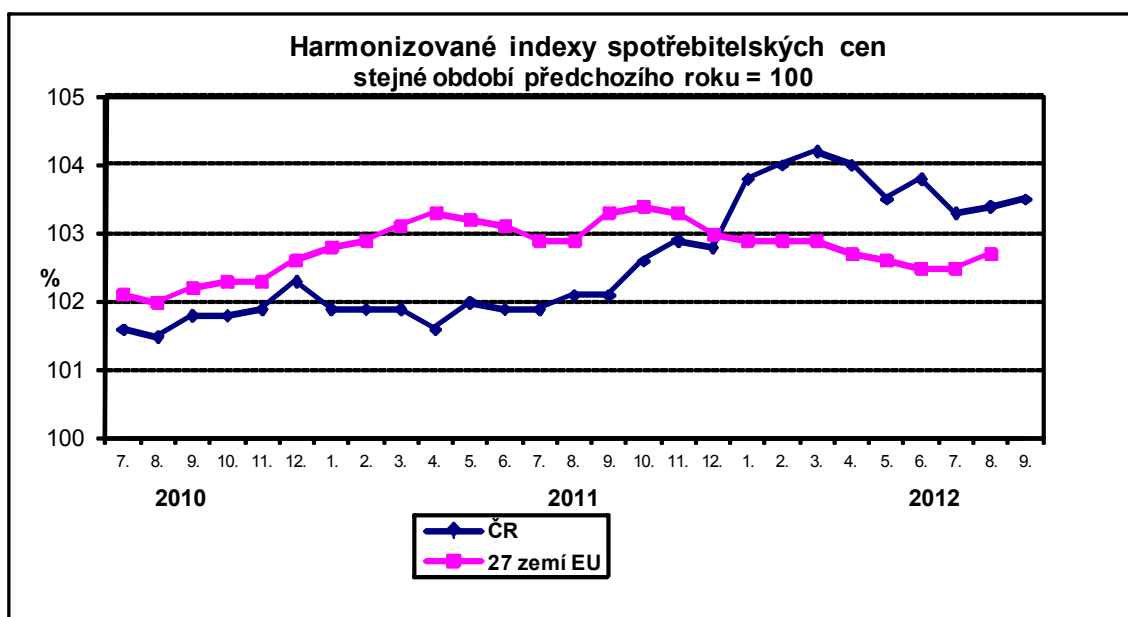
ANALÝZA

Ceny **zboží úhrnem** vzrostly o 3,5 % (ve 2. čtvrtletí 2012 o 3,7 %) a ceny **služeb** o 3,0 % (ve 2. čtvrtletí o 3,1 %).

Harmonizovaný index spotřebitelských cen v zóně EU 27

Meziroční přírůstek průměrného harmonizovaného indexu spotřebitelských cen (HICP) 27 členských zemí EU byl podle předběžných údajů Eurostatu v červenci 2,5 % a v srpnu 2,7 %. V ČR byly tyto hodnoty ve stejných měsících 3,3 % a 3,4 %. Podle předběžných údajů byl přírůstek HICP v ČR v září 3,5 %. Z níže uvedeného grafu je zřejmé, že meziroční HICP v ČR byl dlouhodobě nižší než průměrný HICP ve 27 členských zemích EU, avšak na konci roku 2011 se oba indexy začaly sblížovat a po lednovém skoku spotřebitelských cen se HICP v ČR dostal o cca 1 procentní bod nad průměrnou úroveň EU.

ANALÝZA
Indexy spotřebitelských cen ve 3. čtvrtletí 2012

COICOP	Oddíl	Stálé váhy roku 2010 v promile	2011		2012					
			Stejně období předchozího roku = 100							
			3.čtvrtletí	4.čtvrtletí	1.čtvrtletí	2.čtvrtletí	červenec	srpen	září	3.čtvrtletí
0	Úhm	1000,0	101,8	102,4	103,7	103,4	103,1	103,3	103,4	103,3
	v tom :									
01	potraviny a nealkoholické nápoje	149,8	104,0	105,3	107,5	106,8	107,0	107,3	107,3	107,2
	z toho:									
01.11	pekárenské výrobky; obiloviny	23,6	119,2	116,0	112,8	104,5	101,3	100,9	100,4	100,8
01.12	maso	35,1	101,3	102,8	107,1	107,2	107,8	107,9	109,8	108,5
02	alkoholické nápoje, tabák	96,0	102,8	102,8	102,2	102,0	102,1	102,3	102,4	102,3
03	odívání a obuv	35,9	98,2	98,6	96,7	97,5	97,1	95,9	96,0	96,4
04	bydlení, voda, energie, paliva	280,3	102,8	103,4	105,6	105,4	104,8	104,7	104,8	104,8
	z toho:									
04.111	čisté nájemné placené nájemníky v náj. bytech	37,8	103,2	104,0	105,5	105,6	105,2	104,4	104,5	104,7
04.511	elektrina	44,0	104,8	104,7	104,2	104,2	104,2	104,2	104,2	104,2
04.521	zemní plyn	28,6	111,5	117,7	125,1	122,0	114,0	114,0	114,0	114,0
05	bytové vybavení, zařízení domácnosti, opravy	58,0	98,3	98,5	98,9	98,9	98,4	98,6	98,6	98,6
06	zdraví	23,1	101,9	103,8	109,8	109,0	109,9	109,9	110,0	109,9
07	doprava	105,0	102,9	103,8	104,0	103,2	101,9	102,9	103,7	102,8
	z toho:									
07.221	pohonné hmoty	33,9	109,4	110,2	108,0	105,8	103,1	106,5	109,6	106,4
08	pošty a telekomunikace	36,1	99,5	99,2	98,7	98,5	98,5	97,8	97,3	97,9
09	rekreace a kultura	90,4	97,7	98,6	99,8	100,0	99,2	99,4	100,1	99,6
	z toho:									
09.60	dovolená s komplexními službami	18,8	98,2	100,8	102,7	101,7	100,9	101,1	101,2	101,1
10	vzdělávání	7,8	102,2	102,1	102,1	102,1	102,2	102,3	101,4	102,0
11	stravování a ubytování	48,6	101,5	102,0	103,6	104,1	104,1	103,9	103,8	103,9
12	ostatní zboží a služby	69,0	100,7	100,6	101,5	101,9	101,6	101,9	101,9	101,8